

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовао комисију Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду на седници одржаној 18. септембра 2017. године донело је одлуку о образовању Комисије за преглед и оцену докторске дисертације кандидаткиње мр Ксеније Малтез, под насловом „Развој вештине разумевања говора у контексту видео и аудио инпута”.</p> <p>2. Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Др Биљана Чубровић, ванредни професор за ужу научну област Англистика, предмет Енглески језик (20. 6. 2017), Филолошки факултет Универзитета у Београду.2. Др Ненад Томовић, доцент за ужу научну област Англистика, предмет Енглески језик (14. 7. 2016), Филолошки факултет Универзитета у Београду.3. Др Радмила Бодрич, ванредни професор за ужу научну област Англистика (21. 3. 2017), Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду.
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<ol style="list-style-type: none">1. Име, име једног родитеља, презиме: Ксенија, Душан, Малтез2. Датум рођења, општина, република: 30. 12. 1970. Зајечар, Република Србија3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: 11. 06. 2004. Вештина писања у настави енглеског језика у гимназији – проблем градирања4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Методика наставе страног (енглеског) језика <p>Ксенија Малтез рођена је 1970. године у Зајечару, где је завршила основну школу, нижу музичку школу и гимназију. Студије енглеског језика и књижевности на Филолошком факултету у Београду завршила је 1994. године са просечном оценом 8,64. На истом факултету уписала је постдипломске магистарске студије на смеру Методика наставе страног језика - енглески језик и 2004. године одбранила магистарску тезу под називом „Вештина писања у настави енглеског језика у гимназији - проблем градирања”.</p> <p>У периоду од 1995. до 1998. године радила је као професор енглеског језика у XIV београдској гимназији. Од школске 1998/1999. године ради као предавач, виши предавач и наставник страног језика за предмет Енглески језик на Универзитету Џон Незбит (бивши Универзитет Мегатренд) у Београду. Од маја 2008. године предаје на Геоекономском факултету и обавља дужност руководиоца Катедре за стране језике овог универзитета.</p> <p>Посебне области научног и стручног интересовања мр Ксеније Малтез су примењена лингвистика, методика наставе енглеског језика и енглески језик струке. Преводи научне и стручне радове из области економије, финансија и банкарства, маркетинга, обновљивих извора енергије, електротехнике и грађевине. Објавила је неколико научних и стручних радова, практикум из енглеског језика за студенте</p>

економије, превела на енглески језик једну монографију и била коаутор два стручна енглеско-српска речника из области екологије и обновљивих извора енергије.

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Развој вештине разумевања говора у контексту видео и аудио инпута

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана и сл.

Докторска дисертација Ксеније Малтез има 412 страна и чине је следеће целине:

- Резиме са кључним речима на српском језику, у коме су описани предмет и циљеви истраживања, методологија, најзначајнији резултати и закључак;
- Резиме са кључним речима на енглеском језику;
- Резиме са кључним речима на руском језику;
- Садржај;
- Увод (стр. 1-7);
- Теоријски оквир истраживања (стр. 8-31);
- Процес разумевања говора (стр. 32-62);
- Стилски и стратегије учења језика (стр. 63-98);
- Инпут (стр. 99-127);
- Анксиозност ученика у вези са разумевањем говора (стр. 128-132);
- Методолошки оквир истраживања (стр. 133-228);
- Резултати истраживања и дискусија (стр. 229-342);
- Финална разматрања и закључак (343-356);
- Литература (357-375);
- Прилози (5, стр. 376-411)

Рад садржи 29 табела и 55 слика.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

У уводном делу дисертације мр Ксенија Малтез полази од образложења о мотивацији за истраживање, дефинише циљеве и обим истраживања и указује на његов значај. Сазнајемо да истраживање има за циљ да осмисли, прикаже и примени модел наставе вештине разумевања говора у домену енглеског језика као страног на универзитетском нивоу, са посебним освртом на примену стратегија разумевања говора у настави коришћењем аутентичног аудио и видео инпута. Ефикасност овог модела наставе емпиријски је проверена лонгитудиналном експерименталном студијом обављеном на узорку од 83 испитаника са циљем да се утврди да ли систематска примена стратегија у настави може да доведе до побољшања вештине разумевања говора у контексту два студентима блиска жанра: кратких предавања и вести, у аудио али и видео формату.

Поглавље 2 под насловом **Теоријски оквир истраживања** започиње прегледом теоријских претпоставки у вези са природом процеса разумевања говора. У даљем излагању кандидаткиња смешта ову језичку вештину у когнитивни и друштвени контекст, те дефинише за њу битан појам комуникативне компетенције. Потом се дају основне хипотезе и теорије о усвајању страног језика које се тичу наставе разумевања говора: а) Кршенова хипотеза о језичком инпуту (Krashen 1982), б) хипотеза о афективном филтеру која се односи на мотивацију, самопоуздање и анксиозност ученика, ц) хипотеза о интеракцији (Long 1983), која Кршеновој хипотези о инпуту додаје и димензију двосмерне комуникације, и д) хипотеза о стратегијама учења и стратегијама комуникације које могу бити важан фактор код развијања вештине разумевања говора. Овај теоријски контекст представља одличну базу за даље спровођење истраживања будући да је свеобухватан, савремен и детаљан.

Поглавље 3, у коме се детаљно разматрају предуслови за развој вештине разумевања говора, обухвата и најважније моделе овог процеса. У поглављу су даље описане особености карактеристичне за говорни језик,

као и лингвистички (фонетско-фонолошки), али и ванлингвистички (психолингвистички и др.) процеси који могу негативно утицати на разумевање страног језика.

Стилови и стратегије учења језика представљени су у **Поглављу 4**. Овај део дисертације даје преглед и опис најважнијих истраживања у домену стратегија учења страног језика, које заузимају централно место у даљем истраживању. Мр Ксенија Малтез у оквиру експерименталног дела дисертације примењује синтезу когнитивних и метакогнитивних стратегија, док на крају поглавља конструише свој оригинални, еклектични модел наставе разумевања говора енглеског као страног језика, који ће применити и евалуирати емпиријским путем у својој дисертацији.

Поглавље 5 говори о важним питањима језичког инпута у два формата, чији се потенцијални утицај прати кроз оригинално истраживање. Даље су појашњене комуникативне карактеристике аудио и видео инпута, док се у наредном делу дисертације излаже још један могући утицајан фактор на разумевање говора страног језика – анксиозност. Овај често занемариван концепт у настави страног језика испитан је у фази предтестирања путем упитника, а пронађеним проблематичним факторима који утичу на присуство и повећање анксиозности код ученика енглеског као страног језика посвећена је посебна пажња у процесу тестирања испитаника, што представља иновативну методу.

Методологија истраживања представљена је у **Поглављу 7**. Након описивања циљева и задатака истраживања и детаљног описа узорка, Малтез представља варијабле истраживања, зависне и независне, и објашњава њихове улоге у експерименталном делу истраживања. Основна варијабла, вештина разумевања говора енглеског језика као страног, посматрана је кроз постигнуће на укупном тесту разумевања и то као главна зависна варијабла. Укупно постигнуће на тесту разумевања говора даље је анализирано преко четири зависне варијабле: разумевање видео вести, разумевање аудио вести, разумевање видео предавања и разумевање аудио предавања. Ове варијабле потом су укрштене жанровски (вести наспрам предавања) и у зависности од инпута (видео наспрам аудио). Кандидаткиња спроводи своје истраживање на експерименталној и контролној групи како би даље уз помоћ статистичких метода просте и вишеструке линеарне регресије проверила своје почетне хипотезе и донела валидне закључке. Потом су изложени ток истраживања, методе, инструменти, као и свеобухватна анализа материјала коришћених у обе фазе истраживања - предтестирању и посттестирању испитаника.

Поглавље 8 представља резултате истраживања у три временске фазе: у фази улазног теста, током предтестирања и током посттестирања. Статистички је обрађена свака од девет зависно променљивих путем просте и вишеструке линеарне регресије како би се што јасније интерпретирали и појаснили резултати добијеним путем статистичке анализе.

VI Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији уз напомену:

Навести називе радова, где и када су објављени. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

Maltez, K. 2013. The effect of strategy instruction on listening comprehension examined through audio and video input. In N. Stojković (ed.), *Proceedings of the 1st International Conference on Teaching English for Specific Purposes – Connect and Share*. Faculty of Electronic Engineering, University of Nis, Serbia. 255 – 263.

Малтез, К. (у штампи). Вештина разумевања говора на страном језику на академском нивоу – примена стратегија, у М. Ковачевић и Ј. Петковић (ур.), *Савремена проучавања језика и књижевности. Зборник радова са IX научног скупа младих филолога Србије*. Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, Крагујевац.

Малтез, К. (у штампи). Радио и ТВ вести у настави вештине слушања и разумевања говора страног језика струке – примена стратегија, у О. Дурбаба (ур.), *Живи језици: часопис за стране језике и књижевности*. Филолошки факултет, Универзитет у Београду, Београд.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања, добијени квалитативном али и квантитативном (статистичком) анализом, су делимично или у потпуности потврдили дефинисане хипотезе:

Анализом резултата са предтестирања и посттестирања вештине разумевања говора утврђено је да је експериментална група остварила напредак у односу на контролну групу код свих посматраних варијабли. Тај напредак је најочљивији код разумевања телевизијских вести, затим код видео предавања (за читав опсег посматрања осим за испитанике са највећом вредности резултата на предтесту), потом радио вести (где је напредак експерименталне групе очљив код испитаника са малим и средњим вредностима резултата предтеста) и на крају код аудио предавања, где је напредак испитаника експерименталне групе забележен код испитаника са малим средњим вредностима резултата предтеста.

Контролна група, која није била изложена систематској настави стратегија, остварила је напредак на посттесту телевизијских вести и видео предавања, али је напредак знатно мање изражен него код испитаника експерименталне групе. Код радио вести и аудио предавања контролна група је напредовала само код испитаника са средњим и вишим резултатима предтеста. Испитаници контролне групе са ниским резултатима на предтесту разумевања радио вести нису остварили напредак, а на предтесту аудио предавања чак су имали ниже скорове.

Анализом је показано да су обе групе испитаника (контролна и експериментална) оствариле већи напредак код варијабли које је односе на видео инпут у поређењу са оним у чијем је фокусу аудио материјал.

Овим лонгитудиналним истраживањем потврђено је да планирање дугорочне систематске наставе стратегија значајно утиче на побољшање и развој вештине разумевања говора енглеског језика. Од нарочитог значаја је употреба аутентичних говорних сегмената које ученика приближава реалним комуникативним ситуацијама.

Хипотезе дефинисане у вези са анксиозношћу делимично су оповргнуте анализом. Наиме, резултати су показали да систематска настава у коју су уграђене стратегије разумевања говора не доводи до значајног смањења овог психолошког фактора.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА НАПОМЕНА:

Докторска дисертација Ксеније Малтез по више критеријума представља изузетно вредан рад. Тема је релевантна, а предмет истраживања до сада недовољно истражен. Дубина и ширина теоријских знања кандидаткиње неретко превазилази оквире примењене лингвистике што јој омогућује стварање еклектичног модела наставе заснованог на интердисциплинарности. Оваквим приступом и на овај начин обављено истраживање које је потврђено на статистички значајном узорку испитаника представља веома важан допринос англистичкој лингвистици и примењеној лингвистици на нашим просторима, али и шире.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета и Стручном већу Универзитета у Београду да **прихвати с позитивном оценом овај Извештај и позове кандидаткињу Ксенију Малтез на усмену одбрану докторске дисертације под насловом „Развој вештине разумевања говора у контексту видео и аудио инпута.“**

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Проф. др Биљана Чубровић
Филолошки факултет у Београду
2. Доц. др Ненад Томовић
Филолошки факултет у Београду
3. Проф. др Радмила Бодрич
Филозофски факултет у Новом Саду